SKOLAGPT.CZ

Příručka promptování

pro učitele mateřských škol

Jak efektivně zadávat úkoly umělé inteligenci

1 Co je promptování a proč na něm záleží

Prompt je zadání, které dáváte umělé inteligenci. Je to jako zadat úkol kolegovi – čím přesněji řeknete, co chcete, tím lepší výsledek dostanete.

Dobrý prompt vám ušetří čas, protože nemusíte opakovat dotazy. Dostanete přesnější výsledky, které můžete rovnou použít v praxi. A co je nejdůležitější – naučíte se z AI vytáhnout přesně to, co potřebujete.

Kvalita vašeho zadání = kvalita odpovědi AI

2 Základní principy dobrého promptu

Jasnost a specifičnost

Buďte konkrétní. Řekněte AI přesně co chcete – věkovou skupinu, téma, počet, formát, délku činnosti.

✕ Vágní

```
"Dej mi tipy na aktivity v MŠ."
```

✓ Konkrétní

```
"Navrhni 3 aktivity pro rozvoj předmatematických dovedností pro děti 5–6 let, každá max 15 minut, s využitím manipulativních pomůcek."
```

Kontext a pozadí

Čím víc kontextu poskytnete, tím relevantnější odpověď dostanete. Řekněte, kdo jste, pro koho je výstup, jaký je cíl.

✕ Vágní

```
"Napiš plán činnosti na podzim."
```

✓ Konkrétní

```
"Vytvoř plán řízené činnosti na téma podzim pro věkovou skupinu 4–5 let, délka 20 minut, s pohybovou aktivitou a motivační básničkou."
```

Jeden úkol = jeden prompt

Neptejte se na 5 věcí najednou. AI se může „ztratit", když jí dáte příliš mnoho najednou. Ptejte se postupně a na každý dotaz navažte dalším.

> **TIP:** Představte si, že mluvíte s kolegyní – dáte jí jeden úkol, počkáte na výsledek, a pak zadáte další.

Strukturování promptu

Použijte číslování, odrážky nebo oddělení, aby AI přesně věděla, co od ní chcete.

Příklad strukturovaného promptu:

PROMPT

```
Vytvoř řízenou činnost pro MŠ:
1. Téma: domácí zvířata
2. Věková skupina: 3–4 roky
3. Délka: 15 minut
4. Zahrnuj: motivační říkanku, hlavní aktivitu s obrázky, závěrečnou píseň
5. Formát: tabulka s časovou osou a pomůckami
```

3 Framework RTF – Role, Task, Format

Nejjednodušší a nejúčinnější způsob, jak strukturovat prompt. Funguje jako recept se třemi ingrediencemi:

Složka	Co to znamená	Příklad
R – Role	Kým má AI být? Jakou odbornost má mít?	"Jsi zkušená učitelka v MŠ s 10letou praxí."
T – Task	Co přesně má udělat?	"Vytvoř plán řízené činnosti na rozvoj komunikačních dovedností."
F – Format	V jakém formátu chcete výstup?	"Ve formátu tabulky, s časovou osou, pomůcky, cíle z RVP PV."

Kompletní RTF příklad:

PROMPT

```
Chovej se jako zkušená učitelka MŠ a vytvoř plán řízené činnosti
pro předškoláky na téma "Co jsem zažil o víkendu" – rozvoj
komunikace a slovní zásoby. 20 minut, s motivací, hlavní
aktivitou a reflexí.
Formát: tabulka s pomůckami a cíli z RVP PV.
```

TIP: RTF zvládne 80 % vašich běžných úkolů. Začněte s ním a ostatní frameworky přidávejte postupně.

4 Další užitečné frameworky

Když RTF nestačí, použijte podrobnější struktury. Každý framework se hodí na jiný typ úkolu.

CREATE – pro složitější úkoly, kde potřebujete detailní zadání

Rozšířený framework, který je ideální, když potřebujete AI poskytnout hodně informací najednou – třeba pro diferenciované materiály nebo komplexní přípravu činnosti.

Složka	Co to znamená	Příklad
C – Character	Jakou roli má AI zaujmout?	"Jsi učitelka MŠ se zaměřením na grafomotoriku."
R – Request	Co konkrétně chcete?	"Vytvoř pracovní list na uvolňovací cviky."
E – Examples	Ukažte příklad, jak má výstup vypadat.	"Podobně jako v přiloženém vzoru."
A – Adjustments	Co upravit, přizpůsobit?	"Pro děti s opožděným vývojem, jednodušší tvary."
T – Type	Typ výstupu.	"Formát A4, tisknutelný, černobílý."
E – Extras	Cokoli navíc.	"Přidej pokyny pro učitelku a diferenciaci."

CREATE příklad:

PROMPT

```
Jsi učitelka MŠ se zaměřením na grafomotoriku.
Vytvoř pracovní list na uvolňovací cviky pro děti 5–6 let,
téma: "Cestička do školy". Inspiruj se stylem Šimonových pracovních listů.
Přizpůsob pro děti s opožděným vývojem – širší dráhy, jednodušší tvary.
Formát: A4, tisknutelný, černobílý.
Přidej pokyny pro učitelku + diferenciaci (2 úrovně obtížnosti).
```

RISE – pro úkoly krok za krokem

Když potřebujete, aby AI postupovala systematicky a nic nevynechala. Skvělý pro plánování projektových dnů, akcí nebo celých tematických bloků.

Složka	Co to znamená	Příklad
R – Role	Kým má AI být?	"Jsi metodička pro předškolní vzdělávání."
I – Instructions	Podrobné instrukce, co má dělat.	"Navrhni program Podzimní slavnosti v MŠ."
S – Steps	Konkrétní kroky, které má dodržet.	"1. Úvod, 2. Stanoviště, 3. Společný závěr"
E – End goal	Jak má vypadat finální výstup?	"Kompletní harmonogram s materiály a pomůckami."

RISE příklad:

PROMPT

```
Jsi metodička pro předškolní vzdělávání.

Navrhni program Podzimní slavnosti v MŠ pro děti 3–6 let
i s rodiči.
Postupuj takto:
1. Navrhni 4 stanoviště (tvořivé, pohybové, hudební, přírodovědné)
2. Ke každému stanovišti navrhni aktivitu (15 min, smíšené věky)
3. Připrav seznam pomůcek a materiálů

Výstup: Kompletní harmonogram dne + popis každého stanoviště
+ seznam pomůcek.
```

BAB – pro komunikaci a řešení problémů

Before – After – Bridge. Popíšete současný stav, žádoucí stav a AI navrhne, jak se tam dostat. Ideální pro komunikaci s rodiči, řešení adaptačních potíží nebo návrhy zlepšení.

Složka	Co to znamená	Příklad
B – Before	Jaká je současná situace?	"Nové dítě (3 roky) pláče při příchodu, nechce se odloučit od maminky."
A – After	Jak chcete, aby to vypadalo?	"Dítě zvládá příchod bez pláče, rodič je klidný."
B – Bridge	AI navrhne cestu.	"Napiš dopis rodiči s plánem adaptace."

BAB příklad:

PROMPT

```
SITUACE: Do třídy nastoupilo nové dítě (3 roky), které při příchodu
do MŠ silně pláče a nechce se odloučit od maminky. Adaptace
probíhá již třetí týden bez výrazného zlepšení.

CÍL: Dítě zvládá příchod do MŠ bez dlouhého pláče, maminka
se cítí klidně a ví, jak dítě podpořit.

Napiš dopis rodičům, který:
– Uklidňuje a normalizuje adaptační obtíže
– Nabízí konkrétní tipy pro rodiče (rituál loučení, přechodový předmět)
– Navrhuje individuální plán adaptace s postupným prodlužováním pobytu
```

CARE – pro cílená řešení s příkladem

Context – Action – Result – Example. Poskytnete kontext, řeknete co má AI udělat, jaký chcete výsledek a dáte příklad. Výborný pro přizpůsobení činností dětem se speciálními potřebami.

Složka	Co to znamená	Příklad
C – Context	Kontext situace.	"Dítě (4 roky) s opožděným vývojem řeči, navštěvuje logopeda."
A – Action	Co má AI udělat?	"Navrhni úpravu ranního kruhu pro toto dítě."
R – Result	Jaký výsledek čekáte?	"Dítě se aktivně zapojí, i když nemluví plynule."
E – Example	Příklad požadovaného stylu.	"Podobně jako doporučení z SPC."

CARE příklad:

PROMPT

```
KONTEXT: Dítě (4 roky) s opožděným vývojem řeči. Dochází na logopedii,
komunikuje převážně jednoslovně. Je součástí běžné třídy MŠ.

ÚKOL: Navrhni úpravy ranního kruhu tak, aby se dítě mohlo aktivně
zapojit – i bez plynulé řeči.

VÝSLEDEK: Dítě se cítí součástí skupiny, komunikuje pomocí obrázků,
gest nebo krátkých slov, postupně rozšiřuje slovní zásobu.
```

```
PŘÍKLAD: Podobně jako doporučení, která dostáváme z SPC – konkrétní,
prakticky použitelná pro běžný den v MŠ.
```

TAG – rychlý a jednoduchý

Task – Action – Goal. Nejstručnější framework. Použijte, když potřebujete rychlý výstup a nepotřebujete složité zadání.

Složka	Co to znamená	Příklad
T – Task	Úkol (téma, oblast).	"Sledování vývoje klíčových kompetencí u předškoláků."
A – Action	Co přesně udělat?	"5 krátkých aktivit, každá 5 minut, individuálně."
G – Goal	K čemu to slouží?	"Orientační záznam pokroků dítěte v klíčových oblastech."

TAG příklad:

PROMPT

```
Vytvoř sadu aktivit pro sledování vývoje klíčových kompetencí
u předškoláků. 5 krátkých úkolů, každý max 5 minut,
prováděných individuálně.
Cíl: orientační záznam pokroků dítěte v klíčových oblastech
(zrakové vnímání, sluchové vnímání, grafomotorika, řeč, pozornost).
```

5 Typy promptování

Existuje několik způsobů, jak AI zadávat úkoly. Liší se tím, kolik příkladů a informací jí poskytnete. Čím složitější úkol, tím víc se vyplatí použít pokročilejší typ.

Zero-shot – bez příkladu

Dáte AI úkol a žádný příklad. AI se musí spolehnout na vlastní „znalosti". Funguje dobře na jednoduché, jednoznačné úkoly.

Kdy použít: Když potřebujete rychlý výstup a je vám jasné, co chcete. Nemusíte AI nic ukazovat.

PROMPT

```
Vymysli 5 pohybových her pro děti 4–5 let na zahradu MŠ.
```

TIP: Zero-shot je nejrychlejší, ale výsledky mohou být nepředvídatelné. Když nejste spokojeni, zkuste one-shot nebo few-shot.

One-shot – jeden příklad

Dáte AI jeden příklad toho, co chcete, a požádáte ji o další podobné výstupy. AI pochopí styl, formát i hloubku, kterou očekáváte. Je to jako když kolegyni ukážete vzorovou aktivitu.

Kdy použít: Když máte konkrétní představu o stylu nebo formátu a chcete, aby AI vytvořila víc v podobném duchu.

PROMPT

```
Vymysli kooperativní hry pro děti v MŠ (3–6 let).
Příklad: "Společná stavba – děti ve skupinkách po 4 staví
z velkých měkkých kostek co nejvyšší věž. Musí se domluvit,
kdo podá kostku a kam ji položit. Rozvíjí spolupráci
a komunikaci. Potřeby: měkké kostky. Čas: 15 min."

Vytvoř 5 dalších her v tomto formátu.
```

Few-shot – více příkladů

Poskytnete AI 2–4 příklady, aby přesně pochopila vzor, styl i úroveň kvality. Čím víc příkladů, tím konzistentnější výstup. Je to jako když kolegyni ukážete vzorové záznamy z portfolia.

Kdy použít: Když potřebujete přesný formát nebo specifický styl – třeba záznamy o dítěti do portfolia, styl komunikace s rodiči, formát zápisů z pedagogické rady.

PROMPT

```
Napiš záznam o dítěti do portfolia za 1. pololetí, MŠ.
Zde jsou příklady mého stylu:
1. "Adélka je veselá a kamarádská holčička. V oblasti
grafomotoriky dělá velké pokroky – ráda kreslí a zvládá
správný úchop tužky. V ranním kruhu se aktivně hlásí..."
2. "Tomášek je zvídavý a energický chlapec. Rád staví
z kostek a experimentuje s vodou. V komunikaci se
postupně zlepšuje..."

Napiš záznamy pro dalších 5 dětí v tomto stylu.
```

Chain of Thought – přemýšlej krok za krokem

Požádáte AI, aby přemýšlela nahlas, krok za krokem. Tím se výrazně zlepší kvalita odpovědí u složitějších úkolů. AI si „uspořádá myšlenky" a nic nepřeskočí. Funguje to podobně, jako když si společně v týmu promýšlíte nový přístup.

Kdy použít: U úkolů, kde je potřeba analýza, plánování nebo rozhodování. Třeba: zavádění nového rituálu ve třídě, řešení pedagogické situace, příprava celého projektu.

✕ Vágní

```
"Navrhni, jak zavést ranní kruh v MŠ."
```

✓ Konkrétní

```
"Navrhni, jak zavést ranní kruh v
heterogenní třídě MŠ (3–6 let).
Přemýšlej krok za krokem."
```

Podrobný příklad:

PROMPT

```
Navrhni postup, jak zavést ranní kruh v heterogenní třídě MŠ
(děti 3–6 let). Přemýšlej krok za krokem:

1. Jak prostor připravit a jaká pravidla nastavit?
2. Jak zapojit nejmladší děti (3 roky), které ještě nevydrží sedět?
3. Jak vypadá typický ranní kruh (struktura, časování)?
```

```
4. Jak postupně přidávat prvky (písnička, hra, povídání)?
5. Jak hodnotit, zda ranní kruh funguje?
```

Sekvenční promptování – postupné budování

Nezadáváte vše najednou, ale postupně budujete konverzaci. Každý další prompt navazuje na předchozí odpověď AI. Je to nejpřirozenější způsob práce s AI – jako dialog s kolegyní, kde společně rozvíjíte nápad.

Kdy použít: Když máte složitý úkol, který se nedá popsat jedním promptem. Nebo když chcete postupně zpřesňovat výstup.

Příklad – příprava tematického týdne:

1. "Navrhni strukturu tematického týdne 'Jaro v přírodě' pro MŠ, děti 3–6 let."
2. "Rozpiš podrobně pondělní program – řízené činnosti i volná hra."
3. "Vytvoř seznam pomůcek a materiálů na celý týden."
4. "Přidej náměty na zapojení rodičů a aktivity na školní zahradu."

6 Nastavení AI „na míru"

Většina AI nástrojů umožňuje nastavit si trvalé instrukce, které platí pro všechny konverzace. Nemusíte pak pokaždé opakovat, kdo jste a co potřebujete.

Příklad nastavení pro učitelku MŠ:

PROMPT

```
Jsem učitelka v mateřské škole, pracuji s dětmi 3–6 let.
Potřebuji náměty na řízené činnosti, volnou hru, rozvoj
klíčových kompetencí dle RVP PV.
Odpovídej v češtině, stručně, prakticky.
Formátuj výstupy přehledně, s časovým rozvrhem a pomůckami.
Na konci vždy navrhni 3 navazující otázky.
```

Užitečná pravidla pro AI:

1. Vždy odpovídej v češtině.
2. Pokud nevíš odpověď, řekni to – nevymýšlej si.
3. Při nejasné otázce se zeptej na upřesnění.
4. Formátuj přehledně, s pomůckami a cíli z RVP PV.
5. Na konci navrhni 3 navazující otázky.

ⓘ **Kde to nastavit:** Custom Instructions najdete v ChatGPT v nastavení profilu, v Claude pod "Your preferences", v Gemini pod nastavením účtu.

7 Pokročilé techniky

Pozitivní promptování

AI lépe rozumí tomu, co MÁ dělat, než tomu, co dělat NEMÁ. Formulujte instrukce pozitivně.

✕ Vágní

```
"Nepoužívej odborné termíny a
neomluvej se."
```

✓ Konkrétní

```
"Piš jazykem srozumitelným pro rodiče
předškoláků. Jdi rovnou k věci."
```

"Vysvětli jako..."

Skvělá technika pro přizpůsobení složitosti. Řekněte AI, pro koho má psát, a ona automaticky upraví jazyk i hloubku.

Zadání	Co dostanete
"...jako dítěti v MŠ"	Velmi jednoduše, hravě, skrz příběhy a postavičky
"...jako předškolákovi"	Jednoduché věty, konkrétní příklady, názorné přirovnání
"...jako kolegyni učitelce v MŠ"	Odborný jazyk MŠ, vzdělávací oblasti, kompetence dle RVP PV
"...jako rodičům na třídní schůzce"	Srozumitelné, bez žargonu, praktické rady

Nechte AI zkontrolovat samu sebe

AI umí zhodnotit kvalitu vlastního výstupu. Využijte toho – požádejte ji o kritiku a vylepšení.

```
Zkontroluj tento plán řízené činnosti a navrhni 3 konkrétní vylepšení.
```

```
Navrhni 3 varianty motivace k řízené činnosti na téma
"Jak se zvířata chystají na zimu" pro děti 4–5 let.
Oznámkuj každou na stupnici 1–10 a doporuč tu nejlepší
s odůvodněním.
```

Nechte AI ptát se vás

Místo abyste se snažili vymyslet dokonalý prompt, řekněte AI, co chcete, a nechte ji, ať se zeptá na vše potřebné. AI položí přesné otázky, které by vás třeba nenapadly.

PROMPT

```
Chci připravit tematický týden na téma "Voda kolem nás"
pro heterogenní třídu MŠ (3–6 let). Zeptej se mě na vše,
co potřebuješ vědět, abys mi pomohl/a s kompletní přípravou.
```

8 Práce se soubory

Moderní AI nástroje umí pracovat s dokumenty, obrázky i daty. Stačí soubor nahrát a zadat úkol.

Typ souboru	Příklad promptu
PDF / Word	`"Analyzuj přiložený ŠVP naší MŠ a navrhni, jak do něj zapracovat polytechnickou výchovu."`
PDF / Word	`"Shrň tento metodický pokyn k předškolnímu vzdělávání do 5 klíčových bodů pro poradu."`
Obrázky	`"Popiš, co vidíš na této fotografii z vycházky, a navrhni k ní otázky pro ranní kruh."`
Obrázky	`"Přepiš tento ručně psaný záznam z pozorování dítěte do digitální podoby."`
Tabulky / CSV	`"Podívej se na záznamy o docházce dětí a navrhni, jak vyhodnotit adaptační období."`
Tabulky / CSV	`"Vytvoř přehled plnění vzdělávacích cílů z RVP PV na základě těchto záznamů."`

TIP: NotebookLM od Googlu umí pracovat s více dokumenty najednou – nahrajte ŠVP, RVP PV, metodiky a ptejte se napříč všemi.

Užitečné AI nástroje

Nástroj	Adresa	K čemu
ChatGPT	chat.openai.com	Nejrozšířenější AI chatbot
Gemini	gemini.google.com	Google AI s generováním obrázků
Claude	claude.ai	Anthropic AI, skvělý pro delší texty
NotebookLM	notebooklm.google.com	Práce s dokumenty, ŠVP, směrnice
Canva	canva.com	Grafika, plakáty, certifikáty
Suno	suno.com	Generování vzdělávacích písniček

9 Časté chyby a jak se jim vyhnout

Chyba	Řešení
Vágní zadání	Buďte konkrétní: věková skupina, téma, počet, formát, délka
Příliš mnoho najednou	Jeden prompt = jeden úkol, ptejte se postupně
Opakování stejného promptu	Přeformulujte, přidejte kontext, zkuste jiný framework
Slepá důvěra výstupům	VŽDY ověřte! AI vymýšlí – vy rozhodujete.
Neiterování	Výsledek vás neuspokojil? Řekněte AI, co změnit. Iterujte.
Zapomenutý formát	Řekněte AI, jak má výstup vypadat (tabulka, seznam, s pomůckami...)

⚠ **Důležité:** Zůstaňte za volantem! AI je výborný asistent, ale rozhodnutí a ověření je vždy na vás. Nikdy nepošlete výstup AI bez kontroly.

10 Inspirace – co vše AI umí pro učitele MŠ

Oblast	Příklad promptu
Řízené činnosti	"Vytvoř řízenou činnost na téma barvy pro 3leté děti, 15 minut."
Rozvoj řeči	"Navrhni 5 logopedických her pro děti s opožděným vývojem řeči."
Grafomotorika	"Vytvoř pracovní list na uvolňovací cviky pro předškoláky."
Komunikace s rodiči	"Napiš informační leták pro rodiče o adaptaci dítěte v MŠ."
Třídní vzdělávací plán	"Navrhni TVP na měsíc duben, téma Jaro, vzdělávací oblasti dle RVP PV."
Portfolio dětí	"Napiš záznam o pokroku dítěte za pololetí, stručný, pozitivně laděný."
Předškolní příprava	"Vytvoř 10 aktivit na rozvoj klíčových kompetencí pro předškoláky."
Pohybové aktivity	"Vymysli 5 pohybových her do tělocvičny pro smíšenou třídu 3–6 let."
Inkluzivní přístup	"Navrhni úpravy ranního kruhu pro dítě s PAS."
Environmentální výchova	"Vytvoř plán aktivit na Týden Země pro MŠ."

Nejlepší prompt je ten, který vám ušetří čas.

Nebojte se experimentovat. Každý expert začínal jako začátečník.

Zůstaňte za volantem.

Chcete se naučit víc?

Nemá smysl absolvovat desítky kurzů. Stačí jeden pořádný.

Kurz na míru vaší škole

Každý kurz přizpůsobujeme požadavkům a potřebám konkrétní školy. Žádná generická teorie - jen to, co opravdu využijete.

Prakticky a hned

Z kurzu odcházíte s hotovými materiály, které můžete použít hned druhý den v hodině.

Ověřeno v praxi

Proškoleno 200+ pedagogů na 20+ školách po celé ČR - od malotřídek po velké městské školy.

Mgr. Jiří Nekola

Pracoval jsem na NPI a nyní zavádím AI na VŠ AMBIS. Proškolil jsem učitele na desítkách škol v celé ČR. Pomůžu i vám.

Objednat kurz pro naši školu

nebo napište: **jirka@skolaGPT.cz** • **+420 776 222 888**

---

skolaGPT.cz — Méně papírování, víc času na děti.